

La Narrativa: de Víctor Català a Mercè Rodoreda

Codi: 105838

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OB	2	1
2504380 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	1
2504380 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	1
2504388 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	1
2504388 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Núria Santamaria Roig

Correu electrònic: nuria.santamaria@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És recomanable haver cursat les assignatures 'Moviments literaris del Modernisme a la Postmodernitat' i 'Gèneres literaris i societat contemporània' de primer curs (per als estudiants del grau en Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística), o bé les assignatures Literatura catalana del segle XX I i Literatura catalana del segle XX II (per als estudiants del grau en Llengua i Literatura Catalanes).

Objectius

L'assignatura es proposa descriure i analitzar diverses mostres significatives de la narrativa catalana (novel·la i conte) al llarg del segle xx. Des de la perspectiva de la història de la literatura, en aquest curs es posarà èmfasi en els elements contextuals imprescindibles per a entendre i valorar alguns dels exemples més representatius de la literatura del període. Al costat de la lectura i l'estudi de les obres literàries, es comentaran alguns exemples de la crítica coetània amb l'objectiu de contextualitzar problemàtiques, debats i propostes que condicionaren de manera decisiva l'evolució del gènere. A l'acabament del curs, l'estudiant haurà de ser capaç de:

- Demostrar coneixements bàsics sobre la història de la narrativa catalana del segle XX.
- Demostrar un bon nivell de lectura, anàlisi i comprensió de les obres literàries i dels textos crítics i teòrics.
- Produir textos escrits i orals que analitzin obres literàries tenint en compte les particularitats del gènere i els elements contextuals estudiats.
- Utilitzar adequadament alguns recursos bàsics per a la recerca d'informació en l'àmbit literari.
- Utilitzar adequadament les fonts secundàries.
- Expressar opinions ben fonamentades sobre els textos estudiats a classe.

Competències

Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística

- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes de l'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte les seves fonts, la periodització de la història literària occidental i el context social.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats que facilitin el treball en equip.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Identificar les principals tendències, els autors més significatius i les obres més representatives de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris des de bases filològiques i comparatives.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Estudis d'Anglès i Català

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Aplicar els principis ètics científics al tractament de la informació.
- Demostrar el coneixement normatiu de la llengua catalana i els seus fonaments i el domini en totes les aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma i en equip per assolir els objectius planificats, si escau en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Identificar i interpretar els textos literaris de diferents llengües i analitzar-ne els trets genèrics, formals, temàtics i culturals d'acord amb conceptes i mètodes propis del comparatisme i de la teoria literària.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer els períodes, les tradicions, les tendències, els autors i les obres més significatives de les literatures en llengües catalana i anglesa en el seu context historicosocial.
- Valorar críticament la producció literària i cultural en català i anglès i el seu context històric i social.

Estudis de Català i Espanyol

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Demostrar el coneixement normatiu de les llengües catalana i espanyola i el domini en totes les aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma o en equip per assolir els objectius planificats, si escau en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la filologia catalana i espanyola, de la teoria literària i de la lingüística, i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana i espanyola.
- Emprar la metodologia i els conceptes de l'anàlisi literària tenint en compte les fonts i el context històric i social.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer els períodes, tradicions, tendències, autors i obres més significatius de la literatura en llengua catalana i espanyola en el seu context historicosocial.

Resultats d'aprenentatge

1. Abordar amb rigor els valors transmesos pels textos analitzats, fent-ne una crítica constructiva.
2. Analitzar els aspectes fonamentals que configuren una conducta ètica, així com els desafiaments que aquesta planteja en un entorn de diversitat cultural.
3. Analitzar textos literaris des de bases filològiques i comparatistes i identificar models de llengua literària en textos catalans contemporanis.
4. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
5. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per obtenir dades i utilitzar fonts documentals aplicables a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
6. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
7. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals.
8. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
9. Comentar textos literaris, aplicant-hi els instruments adquirits i d'acord amb el context històric i sociocultural.
10. Comentar un text tenint en compte les figures de pensament i d'expressió.

11. Demostrar un coneixement sòlid dels temes relacionats amb l'estudi de la literatura i la cultura en general.
12. Descriure el context històric de la literatura catalana contemporània i relacionar obres amb el seu context històric i cultural.
13. Descriure les principals característiques d'un gènere literari concret.
14. Detallar l'estructura d'una producció literària concreta.
15. Distingir el factor sexe/gènere en la configuració del cànion literari.
16. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
17. Elaborar i presentar treballs acadèmics.
18. Elaborar resums o ressenyes de treballs acadèmics.
19. Elaborar textos crítics sobre les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana contemporània.
20. Elaborar treballs d'acord amb l'ètica científica.
21. Elaborar, amb un nivell avançat, textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres més significatives de la literatura catalana contemporània.
22. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.
23. Exposar i argumentar visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
24. Exposar i argumentar, de manera complexa, visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
25. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais als textos formals i científics, en la llengua estudiada.
26. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic i en la transmissió dels seus coneixements.
27. Fer treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
28. Identificar els elements clau de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX fins a l'actualitat.
29. Identificar els principals arguments d'un text escrit.
30. Identificar els temes literaris d'un text.
31. Identificar els trets dels gèneres literaris del Realisme i del Modernisme.
32. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
33. Identificar les relacions de la literatura amb la història, l'art o altres moviments culturals.
34. Incorporar idees i conceptes de fonts publicades als treballs citant i referenciant de manera adequada.
35. Integrar el coneixement i la informació de les fonts acadèmiques consultades per als treballs escrits, citant, referenciant i parafrasejant correctament.
36. Interpretar críticament la bibliografia.
37. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte el seu context històric i social.
38. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
39. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la seva relació amb les àrees humanes, artístiques i socials.
40. Interpretar la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat, i reconèixer amb detall en un text contemporani els trets de la tradició occidental.
41. Justificar les característiques dels textos i períodes literaris objecte d'estudi en diferents tipus d'escrits acadèmics (exàmens escrits, treballs acadèmics, resums i ressenyes).
42. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
43. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
44. Organitzar amb eficàcia la part autònoma de l'aprenentatge.
45. Organitzar continguts de manera clara i adequada per presentar-los oralment.
46. Planificar, organitzar i fer treballs en equip.
47. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
48. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
49. Realitzar treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
50. Reconèixer els principals períodes de la història literària occidental i els seus trets generals.
51. Reconèixer els principis de la disciplina d'estudi i les seves fonts principals.
52. Reconèixer les fonts literàries d'un text.
53. Reconèixer textos literaris des de bases filològiques i comparatistes, aplicar-les als textos de la literatura catalana contemporània i redactar anàlisis de la llengua literària de textos catalans contemporanis.
54. Redactar assajos històrics i interpretatius sobre la tradició literària contemporània.

55. Redactar assajos originals i complexos, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període contemporani.
56. Redactar assajos originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període contemporani.
57. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
58. Redactar un resum de continguts de manera coherent i cohesionada.
59. Redactar, amb un nivell avançat, assajos històrics i interpretatius sobre la tradició literària contemporània.
60. Relacionar un autor amb la seva època i amb els trets literaris d'aquesta.
61. Saber comentar un text de manera crítica a partir d'una lectura analítica.
62. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.
63. Utilitzar la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
64. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.
65. Valorar amb rigor els valors transmesos pels textos analitzats, fent-ne una crítica constructiva.

Continguts

1. La crisi del Naturalisme i la crisi de la novel·la.
  - 1.1. Novel·la i conte: la recerca de noves formes.
  - 1.2. Els models narratius del modernisme.
2. La narrativa durant el Noucentisme.
  - 2.1. L'estètica arbitrària i els intents d'adaptació dels gèneres narratius.
  - 2.2. Iniciatives paral·leles: literatura de consum.
3. La narrativa entre 1925 i 1939.
  - 3.1. El debat sobre la novel·la i el mercat literari.
  - 3.2. Nous models narratius.
4. La postguerra.
  - 4.1. Les veus de l'exili.
  - 4.2. Estratègies narratives des de l'interior: recomposicions i innovacions.
5. Els anys 60: mitificacions i engatjaments.
6. El darrer tram del segle: narratives generacionals i de gènere. Integrats i desintegradors

* Les lectures obligatòries i el contingut de les diferents sessions s'exposaran el dia de la presentació de l'assignatura i es penjaran al Campus virtual

Metodologia

1. Classes magistrals
2. Comentari de lectures a classe
3. Debats i exposicions
4. Treball autònom

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició de continguts i contextualització de les lectures proposades.	35	1,4	4, 9, 12, 15, 28, 32, 33, 39, 47, 53
Exposició oral sobre exemples de textos crítics, seguint un guió supervisat pel professor.	11	0,44	4, 9, 12, 15, 16, 23, 27, 28, 32, 33, 43, 46, 47, 48, 53
Tipus: Supervisades			
Elaboració de comentaris de textos literaris amb assistència tutorial.	15	0,6	4, 6, 9, 12, 15, 16, 20, 27, 32, 33, 39, 47, 48, 53, 54, 56, 57, 64
Seminaris sobre les lectures del curs.	15	0,6	4, 9, 12, 16, 23, 28, 32, 33, 39, 43, 47, 48, 53
Tipus: Autònomes			
Lectura i estudi	46,5	1,86	4, 28, 32, 33, 47
Recerca i sistematització de recursos bibliogràfics i documentals.	19	0,76	4, 6, 47, 53, 64

Avaluació

Per poder aprovar l'assignatura caldrà treure una nota mínima de 5, un cop ponderats els percentatges de totes les activitats d'avaluació. L'estudiant rebrà la qualificació de NA (no avaluable) sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Es tindrà en compte l'ús correcte de la llengua en les qualificacions. No s'admetran treballs presentats fora determini.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. La professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

L'estudiant que realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta serà 0.

Procediments de revisió: els estudiants tenen dret a revisar els seus exercicis amb la professora en una tutoria personal, en horari data concertades, en el termini de dues setmanes un cop hagin estat qualificats.

Només es podran recuperar la prova escrita (50%)

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Per poder-se presentar a la recuperació de l'assignatura, s'haurà hagut d'obtenir una mitjana entre 3,5 i 4,9. La recuperació consistirà en un examen. La qualificació final, en cas d'aprovar, serà 5.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis (individuals o en grup)	40%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65
Participació activa	10%	3	0,12	1, 3, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 47, 48, 52, 53, 60, 61, 63, 65
Prova escrita	50%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65

Bibliografia

Bibliografia provisional

Bou, Enric (dir.), *Panorama crític de la literatura catalana*, vols. V i VI: segle xx, Barcelona, Vicens Vives, 2010.

Campillo, Maria, *El conte de 1911 a 1939*, Barcelona, Edicions 62, 1983.

Castellanos, Jordi. *Literatura i societat. La construcció d'una cultura nacional*, Barcelona, L'Avenç. 2013.

Castellanos, Jordi, "Estudis, edicions, escrits", *Els Marges*, Número extraordinari, 2013.

Castellanos, Jordi & Marrugat, Jordi (dirs.) *Història de la Literatura Catalana*, vol. 6, Barcelona, Enciclopèdia Catalana / Barcino / Ajuntament de Barcelona, 2020.

Castellanos, Jordi & Marrugat, Jordi (dirs.) *Història de la Literatura Catalana*, vol. 7, Barcelona, Enciclopèdia Catalana / Barcino / Ajuntament de Barcelona, 2021.

Gabriel, Pere (dir.), *Història de la Cultura Catalana*, vols. IX i X, Barcelona, Edicions 62, 1998-1999.

Panyella, Ramon (ed.), *Concepcions i discursos sobre la modernitat en la literatura catalana dels segles XIX i XX*, Lleida, Punctum i GELCC, 2010.

Panyella, Ramon; Marrugat, Jordi (eds.), *L'escriptor i la seva imatge. Contribució a la història dels intel·lectuals en la literatura catalana contemporània*, Barcelona, Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània / L'Avenç, 2006.

Malé, Jordi, *Les idees literàries al període d'entreguerres*, Lleida, Pagès, 2012.

Molas, Joaquim (dir.), *Història de la literatura catalana. Part Moderna*, vols. VIII, IX, X, XI, Barcelona, Ariel, 1986-1988.

Real, Neus, *Les novel·listes dels anys trenta: obra narrativa i recepció crítica*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2006.

Sullà, Enric (ed.), *Poètica de la narració*, Barcelona, Empúries, 1985.

Sullà, Enric (ed.), *Antología de textos del siglo XX*, Barcelona, Crítica, 1996.

Tadié, Jean-Yves, *Le roman au XXe siècle*, París, Belfond, 1990.

Triadú, Joan, *La novel·la catalana de postguerra*, Barcelona, Edicions 62, 1982.

Vilanova, Antonio, *Auge y supervivencia de una cultura prohibida. Literatura catalana de postguerra*, Barcelona, Destino, 2005.

Yates, Alan, *Una generació sense novel·la?*, Barcelona, Edicions 62, 1975.

Webgrafia

Traces

<https://traces.uab.cat/>

Lletra (UOC)

<https://lletra.uoc.edu/>

Espais Escrits

<https://www.espaisescrits.cat/>

AELC

<https://www.escriptors.cat/>

*A principi de curs s'indicarà una bibliografia específica per a cada punt del temari.

Programari